

“Alguna cosa està canviant i ERC hi té molt a veure”

Anna Simó (Els Alamús, Segrià, 1968) és la consellera de Benestar i Família, una de les que agrupa més aspectes diferents: serveis socials, immigració, adopcions, persones amb discapacitats, etc. En parlem de tot plegat i de la marxa del Govern Tripartit.

Ans d'abordar els diversos aspectes de la Conselleria, comencem pel debat polític. Simó es mostra convençuda que ERC està guanyant la batalla de les idees.

—Jo ja fa temps que ho vaig dient. Des que sóc militant d'ERC, l'any 1990, he vist com s'han anat situant en el debat públic gran part dels temes que ERC qüestionava, com ara tot el que deia Josep Hugué sobre els peatges, o el dèficit fiscal. I estant al Govern he pogut sentir posicionaments de companys de govern d'altres partits que no hauria somniat mai que els sentiria. Quelcom està canviant i ERC hi té molt a veure.

—Com veu el Govern tripartit?

—Primer de tot tinc claríssim que era la coalició que calia ja des de poques setmanes després de les eleccions. I hi continuo apostant. Governar en coalició no és fàcil, però crec que hem aconseguit tenir clar l'objectiu del Govern i anar bastant a una. I ERC representa un paper molt important i moralment tenim la responsabilitat que les coses vagin tal com el pacte del Tinell ha dibuixat. Perquè sense ERC no hagués estat possible el pacte.

—Ho diu perquè creu que de vegades s'oblida això, que fou ERC qui féu possible el Tripartit?

—Per si de cas s'oblidés, jo ho dic.

—El 2005 el seu Departament tindrà un pressupost de 1.168 milions d'euros, cosa que suposa créixer un 13% respecte al 2004. És el que cal per complir els acords del Tinell?

—Tant de bo haguéssim pogut créixer més. Però aquest creixement és molt important. Ens hem situat per sobre del 5% del que són els pressupostos de la Generalitat. Estem en la bona línia per aconseguir els objectius del pacte. Però el pas definitiu per sortir de la insuficiència s'acabaria en bona part amb un nou finançament. El pacte del Tinell no es podrà complir al cent per cent sense un nou model de finançament.

—I si no hi ha un nou sistema de finançament?

—No podem complir a gust el programa marcat, però això no ha de ser excusa per no intentar-ho.

—Acaba de presentar les bases de la llei de serveis socials. Quins en són els objectius de fons?

—La llei que tenim vigent és del 1985 i des d'aleshores han canviat moltes coses. Volem descentralitzar i compartir competències amb el món local. I que sigui universal, que no vol dir gratuïtat sinó que tothom que tingui dret a un determinat servei o prestació hi pugui tenir accés. Després depèn de quin servei sigui, i en funció de la seva renda ha de poder-hi accedir.

—Una llei on es parla de copagament, cosa que ja ha provocat les primeres crítiques.

—Sí, he sentit que em diuen ultraliberal pel copagament, però qui diu això no coneix el sistema de serveis socials. Es tracta de posar-hi ordre i garantir que les classes mitjanes tinguin accés a uns serveis que ara, o bé són massa riques per tenir-hi dret, per

exemple a una plaça pública en una residència per a gent gran, i massa pobres per a pagar-ne una de privada.

—La llei també preveu una carta de drets i deures, quines garanties hi ha que es compleixi?

—La cartera de serveis farà exigible aquests drets. Com passa amb el Departament de Salut, tu saps que si tens una càries en un queixal l'ambulatori no te la solucionarà, com a molt t'arrencarà el queixal. I aquí serà el mateix, hi haurà una llista de coses que es poden fer. I cada any el Parlament haurà d'aprovar les modificacions, els diners, els destinataris, les condicions i els terminis.

—Hi haurà diners per fer-ho realitat?

—Sí. Hi han de ser i hi seran.

—Amb nou finançament o sense?

—Sense el nou finançament ja hi ha molts drets que es poden complir. Ara seria del tot irresponsable dir que els serveis socials han de ser gratuïts per tothom a banda d'universals. Les famílies dels usuaris han de fer la seva part d'aportació, igual com l'estat l'ha de fer. L'assistència social és una competència exclusiva del Govern de Catalunya i això ha comportat que l'estat no s'hagi sentit corresponsable a l'hora de fer una transferència de diners, diferent del que passa amb salut o educació. Ara l'estat, per fi, es planteja fer una llei de dependència i de fer un fons estatal per traspasar recursos a les *comunidades autónomas*. Ho dic així perquè és un terme que em posa els pèls de punta, per poder fer front als reptes que implica la dependència.

—L'Agència Catalana de la Dependència, que ha de coordinar aspectes compartits per Benestar i per Salut no apareix a la llei de serveis socials, com està?

—Els dos departaments ja tenim pràcticament tancat el model de dependència, i abans d'acabar l'any 2004 tindrem aprovat el programa d'atenció a la dependència que ha de crear l'Agència, que serà una realitat a principis del 2005.

—Un altre aspecte de la llei de serveis socials fa referència a les persones amb discapacitats. Es poden augmentar els pressupostos, però actualment ni l'admini-

JORDI PLAT

"He sentit que em diuen ultraliberal pel copagament proposat a les bases de la llei de serveis socials, però qui diu això no coneix el sistema de serveis socials. Es tracta de posar-hi ordre i que tothom que tingui dret a un servei pugui tenir-hi accés."

nistració compleix les quotes mínimes que marca la LISMI de llocs de feina (2%), que és el que realment dona independència. Això està al pacte del Tinell. Com i quan s'arregla?

—L'abordatge de les necessitats de la gent amb discapacitats és altament complex i aquesta és una part de la foto. Des que es féu la LISMI, fa vint anys, el preu que es paga per creació de llocs de treball des de l'estat, 12.000 euros, no s'ha incrementat ni l'IPC. Això crea una tensió en els centres especials de treball important. A més, fa deu anys que la Generalitat no convoca inversions per millorar les infraestructures d'aquests centres. Però vint anys de desinversió agreujats per uns altres deu anys no es poden resoldre en un any ni en dos.

—Però sobre el que jo deia dels llocs de treball a l'administració?

—És un tema de voluntat política i de posar els mitjans per fer-ho possible. I la Generalitat treballa en aquest sentit.

—Un altre dels temes importants de la Conselleria és la immigració. Vostè ha demanat el traspàs de competències en immigració mitjançant llei orgànica com es va fer amb el trànsit en el cas dels Mossos. Com van les negociacions?

—La immigració és un tema important per tot el Govern. Sobre les competències és clar que si tu no tens les regnes de les decisions que afecten la gent que viu al teu país, de què estem parlant? A mi quan em pregunten quin model tenim en aquesta qüestió dic: el model quebequès. És un model doble de competències en gestió de fluxos, en la decisió de contingents, a donar papers i poder decidir com dones aquests papers. Per tant, volem poder decidir, i el Govern diu que a l'Estatut això hi ha de ser. Quan el 7 de juny vam tenir la primera trobada amb el ministre, em va dir que ell no volia 17 polítiques d'immigració, i jo li vaig dir que el fet que a Catalunya volguéssim assumir una coresponsabilitat en matèria d'immigració no volia dir que també ho fessin la resta de governs, de la mateixa manera que el fet que els altres no vulguin aquesta coresponsabilitat no ens invalida a nosaltres.

—I què va dir?

—D'acord. Però el conseller Saura ho duu a la cartera a la comissió mixta de traspàs. Si hi ha voluntat política és possible. El ministre reconeix en la intimitat que hi ha aspectes en el reglament de la llei d'estrangeria que eren propostes catalanes, tot i que no

JORDI PLAY

La consellera Simó anuncia que l'any que ve, entre altres coses, es posaran en funcionament l'Agència Catalana de Dependències i una escola de pares i mares que tinguin fills adoptats.

és tot el que volíem. Ens diuen que ens tenien en compte per a l'establiment de quotes, la inspecció laboral, la regulació de fluxos o la gestió de la regularitat, però no sabem com ni de quina manera.

—Amb les competències i els diners que tenim ara n'hi ha prou?

—No. Podem fer coses, però si no tens les competències normatives, la capacitat de poder decidir és coixa.

—I quina creu que és la part més fàcil de poder arribar a fer des d'aquí?

—L'acollida. Per primera vegada, el 2005 hi haurà un fons estatal per traspassar als governs autònoms per preparar mesures d'acollida, i si s'ha aconseguit això és perquè hi ha hagut un equilibri de forces polítiques que ha propiciat un pacte determinat i que ha pivotat sobre ERC.

—Quin paper ha de tenir la llengua?

—La llengua és, entre altres, un instrument de socialització. I en el cas de Catalunya encara més. La llengua és un dret que té tothom que viu o ve a viure aquí. L'ha de conèixer, perquè estem parlant d'igualtat d'oportunitats, no només d'identitat. Jo sempre dic que per mi és indissoluble la cohesió social, la justícia social i les políti-

ques d'esquerra del que són les llibertats nacionals i l'encaix identitari.

—Des de setembre que el Departament ofereix subvencions a associacions d'immigrants. Això vol dir que al final al Departament de Cultura només hi han anat les cases regionals espanyoles?

—No. A veure, la secretaria per a la immigració per primera vegada ha convocat una ordre de subvencions perquè les entitats d'immigrants puguin tenir uns recursos. Abans es donaven a dit. D'altra banda, les subvencions que han sortit de suport a entitats des de la Direcció General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques són per a totes les entitats, i se n'han presentat de molt diverses.

—Què opina del manifest dels "altres andalusos", que critica la representativitat que se li dona al senyor García Prieto, organitzador de la Fira d'Abril, sobre els catalans d'origen andalús?

—En la línia de la meua concepció còsmica que la pluralitat és el que enriqueix i que el maniqueisme és el pitjor que pot haver-hi, em sembla una aportació en positiu que hi hagi una gent que s'anomeni "els altres andalusos" que diguin que uns altres andalusos són possibles. Em sembla bé que hi ha-

gi diversitat i que ningú es pugui arrogar la representació de segons què.

—Un altre tema fort de la Conselleria és l'adopció. Entre gener i juny s'han acceptat 944 certificats d'idoneïtat, és a dir, el permís per poder adoptar, i només se n'han rebutjat 6. Tenint en compte que hi ha aquesta demanda tan gran, per què la Generalitat no té un sistema més selectiu, com el d'Itàlia i França, en què a un 20% de les parelles no els donen el certificat?

—Les raons d'aquesta diferència no són per un sistema més dur de selecció, sinó pel temps o la implantació de les adopcions a cada país. Catalunya és un dels països de l'estat i del món que més adoptem, però el model d'adopció està molt més arrelat a França i això potser fa que hi hagi més persones que provin d'adoptar, i per tant més que no ho puguin fer.

—La Generalitat té dades de nens adoptats que s'han retornat?

—N'hi ha però són poquíssims. En un any hi ha entre vuit i deu casos.

—Ho dic perquè de vegades hom té la sensació que darrerament hi ha com una mena "d'eufòria adoptiva", en què tothom sembla preparat per adoptar, que potser no té en compte que encara que la xifra de retorns sigui petita pot ser molt greu patir un doble abandonament.

—Aquí hi ha dos aspectes. L'adopció nacional i la internacional. Nosaltres ens sentim especialment deutors amb els infants que estan a Catalunya. I en aquest sentit, l'any vinent començarem a promoure les adopcions de nans d'aquí, que potser no són com voldrien els pares adoptants. Als nostres centres n'hi ha uns 2.000. I l'altre són les adopcions internacionals. En aquest sentit, hem estat parlant amb els països d'origen, als quals els diem que han de fer possible que els infants no estiguin en aquestes condicions i que s'evitin les màfies. I d'altra banda, volem fer entendre què implica una adopció. Ara ja hi ha una informació prèvia bastant bona per a una parella que vol adoptar, el que no hi ha i ho farem el 2005 és una escola de pares i mares postadopció.

Oriol Cortacans